

# Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 11.

Vydána dne 12. července 1945.

## O B S A H:

(23. a 24.) 23. Nařízení o placené dovolené pro zaměstnance v roce 1945. — 24. Vyhláška o obnovení platnosti drobných mincí československé měny po 5 K z čistého niklu, po 1 K, 50 a 20 haléřích ze spěže (bronzu) niklové a po 10 haléřích ze směsi mědi se zinkem.

## 23.

## Vládní nařízení

ze dne 26. června 1945

o placené dovolené pro zaměstnance  
v roce 1945.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem presidenta republiky podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 181 Sb., o obraně státu:

## § 1.

(1) Zaměstnancům přísluší v roce 1945 placená dovolená v této výměře:

1. zaměstnancům, kteří dosáhli 18 let:

a) tři kalendářní týdny, pracují-li v hornictví pod zemí nebo, pracují-li za podmínek zdraví zvláště škodlivých,

b) dva kalendářní týdny, jsou-li zaměstnání jinými než pod písm. a) uvedenými pracemi,

2. zaměstnancům mladším 18 let tři kalendářní týdny.

(2) Výměra dovolené stanovená v odst. 1, č. 1 se zvyšuje o jeden kalendářní týden, jde-li o zaměstnance:

a) kteří pracují v témž oboru (v téže skupině povolání) alespoň pět let,

b) nebo kteří dosáhli 50 let.

(3) Pracemi za podmínek zdraví zvláště škodlivých rozumějí se práce, při nichž jsou zaměstnanci zvýšenou měrou vydáni vlivu horka, jedovatých látek (na př. olova a jeho slouče-

nin, fosforu, rtuti, arsenu, manganu, benzolu a jeho homologů, nitro- a amidosloučenin aromatické řady, sirouhlíku, sirovodíku, kyslíčníku uhelnatého, kyanovodíku a jeho derivátů, chromových sloučenin), dále vlivu prachu (Thomasovy strusky, prachu křemičitého, železitého nebo osinkového) nebo jsou pravidelně zaměstnávání prosvěcováním roentgenovými a radiovými paprsky, s infekčním materiálem, svářením plynem a elektrickým obloukem anebo pracují s pneumatickými vrtadly, nýtovačkami a jinými takovými přístroji.

(4) V pochybnostech, jde-li o práce za podmínek zdraví zvláště škodlivých, rozhoduje příslušný živnostenský inspektor po případě úřední lékař.

(5) Výměra dovolené podle odstavců 1 a 2 určuje se podle stavu dne 1. května 1945.

(6) Zaměstnanec může po uplynutí dvou měsíců nepřetržitého zaměstnání v témž podniku (u téhož zaměstnavatele) žádati poměrnou dovolenou (§ 4, odst. 3).

## § 2.

Čekací doba jest u zaměstnanců mladších 18 let splněna, trval-li pracovní (učební) poměr v témž podniku (u téhož zaměstnavatele) alespoň tři měsíce.

## § 3.

(1) Zaměstnanci, kteří byli za německé okupace z důvodů politických vězněni a v roce 1945 se vrátili nebo vrátí, jakož i zaměstnanci, kteří se účastnili národního odboje a byli zraněni v boji při ozbrojeném povstání českého lidu, mají kromě řádné roční dovolené

(§ 1) vůči svému poslednímu zaměstnavateli nárok na další placenou dovolenou ve výměře nejméně dvou kalendářních týdnů a na jednorázový příplatek ve výši jednotýdenní mzdy. Pokud takový zaměstnanec nastoupil u nového zaměstnavatele, je nový zaměstnavatel povinen ho uvolnit k této dovolené.

(2) K jejich žádosti poskytne jim poslední jejich zaměstnavatel delší placenou dovolenou, vyžaduje-li toho nezbytně jejich zdravotní stav, a to až do jejich uzdravení, nejdéle však celkem po dobu šesti týdnů. Potřebu této dovolené zjistí úřední lékař repatričního odboru ministerstva ochrany práce a sociální péče nebo úřední lékař příslušného okresního úřadu ochrany práce.

(3) Za posledního zaměstnavatele se považuje zaměstnavatel, u něhož zaměstnanec byl zaměstnán bezprostředně před zatčením, po případě bezprostředně před účastí na ozbrojeném povstání českého lidu.

(4) Zanikl-li závod nebo není-li již zaměstnavatele, proti kterému by zaměstnanec mohl uplatňovati nárok na placenou dovolenou podle odstavců 1 až 3, poskytne mu přiměřenou náhradu repatriční odbor ministerstva ochrany práce a sociální péče.

#### § 4.

(1) Skončil-li se pracovní poměr řádnou výpovědí dříve, než zaměstnanec nastoupil příslušející mu dovolenou, náleží mu náhrada dovolené v penězích.

(2) Skončil-li se pracovní poměr řádnou výpovědí před splněním čekací doby, přísluší zaměstnanci náhrada v penězích za poměrnou část dovolené, byl-li zaměstnán v téměř podniku (u téhož zaměstnavatele) nepřetržitě alespoň dva měsíce.

(3) Poměrná část dovolené stanoví se tak, že se poskytne za každý v zaměstnání započatý kalendářní měsíc jedna dvanáctina dovolené, jaká by zaměstnanci příslušela podle § 1, kdyby byl splnil čekací dobu.

(4) Náhrada dovolené v penězích nepřisluší, byl-li zaměstnanec před nastoupením dovolené propuštěn z práce z důležitých důvodů, které zaměstnanec zavinil a které opravňují zaměstnavatele podle platných předpisů zrušiti pracovní poměr bez výpovědi nebo, nenastoupil-li ji bez důvodu.

#### § 5.

V sezonních, přechodných a obdobných zaměstnáních, zejména ve stavební živnosti

a ve vedlejších stavebních živnostech, přísluší zaměstnanci za každý dokončený měsíc zaměstnání jedna dvanáctina dovolené, která by mu příslušela podle § 1. Na místě dovolené lze poskytnouti náhradu v penězích, souhlasí-li s tím zaměstnanec.

#### § 6.

Osobám pracujícím v domácké práci přísluší náhrada dovolené v penězích ve výši 5% z celkové odměny bez příplatku na hotová vydání, která byla dosažena v době od 1. května 1944 do 30. dubna 1945. Nebyly-li tyto osoby plně zaměstnány po celou uvedenou dobu, vypočte se náhrada z odměny, dosažené v době od 1. května 1943 do 30. dubna 1944.

#### § 7.

Rozvrh dovolené určuje správa závodu (zaměstnavatel) v souhlase se závodním výborem (závodní radou) nebo důvěrníkem.

#### § 8.

V závodech zemědělské prvovýroby, v nichž to vyžaduje plynulý provoz, může býti nástup dovolené posunut až do 31. ledna 1946.

#### § 9.

(1) Zaměstnavatel, který jednal proti předpisům tohoto nařízení, bude stíhán podle ustanovení § 6 vládního nařízení ze dne 4. června 1945, č. 13 Sb., o zatímní výstavbě úřadů ochrany práce.

(2) Jde-li o zaměstnavatele, podléhajícího obecnému zákonu hornímu, provádějí trestní řízení správní báňské revírní úřady.

#### § 10.

(1) Ustanovení právních předpisů o placené dovolené, pokud neodporují tomuto nařízení, zůstávají nedotčena.

(2) Předpisy a ujednání o dovolené pro zaměstnance příznivější zůstávají v platnosti.

(3) Tato úprava dovolené nevztahuje se na služební poměry zaměstnanců státu a svazků zájmové a územní samosprávy, jejich ústavů, podniků a fondů, jakož i ústavů, podniků a fondů jimi spravovaných, jichž platové poměry jsou upraveny zvláštními zákonnými předpisy nebo služebními řády podle § 210, odst. 1 platového zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., nebo podle obdoby těchto předpisů, a na zaměstnance zemských peněžních ústavů.

(4) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích českých; provede je ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

**Fierlinger v. r.**

|                    |                          |
|--------------------|--------------------------|
| Ursíny v. r.       | Lausman v. r.            |
| Gottwald v. r.     | Đuriš v. r.              |
| Široký v. r.       | Dr. Pietor v. r.         |
| David v. r.        | gen. Hasal v. r.         |
| gen. Svoboda v. r. | Hála v. r.               |
| Dr. Ripka v. r.    | Dr. Šoltész v. r.        |
| Nosek v. r.        | Dr. Procházka v. r.      |
| Dr. Šrobár v. r.   | Majer v. r.              |
| Dr. Nejedlý v. r.  | Dr. Clementis v. r.      |
| Dr. Stránský v. r. | gen. Dr. Ferjenčík v. r. |
| Kopecký v. r.      | Lichner v. r.            |

## 24.

### Vyhláška ministra financí ze dne 4. července 1945

o obnovení platnosti drobných mincí československé měny po 5 K z čistého niklu, po 1 K, 50 a 20 haléřích ze spěže (bronz) niklové a po 10 haléřích ze směsi mědi se zinkem.

Podle § 3 vládního nařízení ze dne 28. září 1938, č. 202 Sb., kterým se mění a doplňují

některá ustanovení o soustavě drobných peněz a o akciové bance cedulové, vyhlašuji:

Dnem účinnosti této vyhlášky obnovuje se na území zemí České a Moravskoslezské platnost drobných mincí československé měny

a) po 5 K z čistého niklu, vydaných podle vyhlášky ministra financí ze dne 22. dubna 1938, č. 88 Sb.,

b) po 1 K ze spěže (bronz) niklové, vydaných podle vládního nařízení ze dne 26. května 1922, č. 155 Sb., a podle vyhlášky Bankovního úřadu ministerstva financí z téhož dne, č. 156 Sb.,

c) po 50 a 20 haléřích ze spěže (bronz) niklové, vydaných podle vládního nařízení ze dne 16. února 1922, č. 47 Sb., a podle vyhlášky Bankovního úřadu ministerstva financí z téhož dne, č. 48 Sb.,

d) po 10 haléřích ze směsi mědi se zinkem, vydaných podle vládního nařízení ze dne 15. února 1923, č. 30 Sb., a podle vyhlášky Bankovního úřadu ministerstva financí z téhož dne, č. 31 Sb.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

**Dr. Šrobár v. r.**

